

# Landstingsstyrelsens protokoll

Sammanträdet den 28 februari 2002

## § 23–38

### Beslutande

Toivo Hofslagare (s), ordförande  
Kenneth Backgård (ns)  
Britt Westerlund (s), ersättare  
Harry Nyström (v)  
Maria Salmgren (m)  
Folke Spegel (s), ersättare  
Margareta Henricsson (ns)  
Britt Rutström (s), ersättare

Hans Rolfs (s)  
Lars Wikström (kd)  
Eila Oja (s)  
Monica Carlsson (v)  
Doris Sevä-Messner (ns)  
Disa Ådemo (s)  
Stefan Tornberg (c)

### Ersättare

Els Jakobsson (fp)

### Handläggare

Enligt särskild förteckning

### Sekreterare

Gunder Berg

Justerat den 1/3 2002

Justerat den 1/3 2002

Toivo Hofslagare, ordförande

Kenneth Backgård, justerare

### Bevis

Justeringen har tillkännagivits genom anslag på landstingets officiella anslagstavla den 1/3 2002. Överklagandetiden utgår den 22/3 2002.

Gunder Berg



**NORRBOTTENS LÄNS LANDSTING**

Val av protokolljusterare	4
Slutlig föredragningslista	4
Närvarorätt	4
För kännedom	4
Landstingsdirektörens rapport	4
Årsredovisning för år 2001	30
Revisionsrapport om landstingsstyrelsens protokoll	31
Revisionsrapport om internkontroll av leverantörsfakturor	32
Investeringar i kapitalinventarier	33
Ansvarig utgivare för Landstingstidningen	34
Bidrag till Norrbotten/Lappland ekonomiska förening	34
Bidrag till jubileumsmöte	35
Ombyggnad för uthyrning av del av byggnad 122 vid f d Bodens sjukhus	36
Upphandling av sjuktransporter med taxi	36
Om- och tillbyggnad av Landstingshuset för vårdcentral m m	37
Avtackning	38
Bilaga	39

## Närvarande handläggare och övriga sakkunniga

(Hela eller delar av sammanträdet)

<b>Namn</b>	<b>Befattning</b>
Anna-Stina Nordmark-Nilsson	Landstingsdirektör
Anne Öhman	Chef för sekretariatet
Gunnar Persson	Stabssamordnare
Stefan Svärdsudd	Chef för ekonomienheten
Monica Nordlund	Chef för informationsenheten
Hans Rönnqvist	Chef för division Opererande specialiteter
Kjell Larsson	Chef för division Medicinska specialiteter
Mona Wilsson	Chef för division Diagnostik
Annika Stenman	Chef för division Vuxenpsykiatri
Jan-Erik Andersson	Chef för division Primärvård
Göran Wallo	Chef för division Service
Lars Hedberg	Ordförande bland revisorerna
Anders Färnstrand	Auktoriserad revisor
Richard Lif	Bygg- och fastighetsansvarig
Jan Bohman	Byggsamordnare
Bengt-Erik Johansson	VD i Länstrafiken i Norrbotten AB

## § 23

### **Val av protokolljusterare**

Kenneth Backgård (ns) utses till att jämte ordföranden justera protokollet.

## § 24

### **Slutlig föredragningslista**

Utsänd preliminär föredragningslista fastställs med den ändringen att ärendet "Flyttning av förråd till Grans naturbruksskola" utgår.

## § 25

### **Närvarorätt**

De två sista ärendena på föredragningslistan ska behandlas inom stängda dörrar. Sammanträdet i övrigt är offentligt.

## § 26

### **För kännedom**

Delegationsbeslut m m enligt bilaga.

## § 27

### **Landstingsdirektörens rapport**

**Dnr 17-02**

Landstingsdirektören lämnar följande rapport:

#### **Division Primärvård**

##### **Verksamhet**

Situationen på vårdcentralerna under januari kan i stort sett betraktas som normal, verksamheten har fungerat enligt planeringen.

##### **Asylsjukvård**

Migrationsverket och Gällivare kommun har beslutet att 500 flyktingar ska placeras/tas emot i Gällivare. Vilka nationaliteter som kommer är ännu inte känt, de asylsökande som ska till Gällivare har ännu inte kommit in i

Sverige. Men enligt Migrationsverket blir det förmodligen i huvudsak folk från Iran, Irak och Afghanistan. Den 25 mars kommer den första gruppen, ca 150 personer. Därefter kommer asylsökande i omgångar tills man fyllt kvoten på 500 personer. Detta kommer att innebära större belastning och ökade kostnader för i första hand primärvården, men också för övrig hälso- och sjukvård.

I slutet av februari kommer divisionsstaben att ge information till sjukvårds- och tandvårdspersonal samt administratörer i Gällivare som berörs av frågan. Migrationsverket kommer att medverka vid informationsmötet.

I Kiruna öppnade flyktingmottagningen vecka 2 och arbetsbelastningen är hård. Samtliga 500 asylsökande har anlänt och mottagningen jobbar för fullt med att genomföra planerade hälsoundersökningar. Vidare arbetar man med att bygga upp rutiner för samverkan med kommunen, Migrationsverket och polisen. Bemanning på längre sikt avseende sjuksköterskor är inte klart men divisionen jobbar på att lösa detta. På läkarsidan är bemanning löst t o m vecka 17.

#### Lokala handlingsplanen; öka antalet allmänläkare

Ett av divisionens uppdrag inom ramen för lokala handlingsplanen gäller rekrytering med syfte att öka antalet allmänläkare. Målet är en väl fungerande verksamhet med rätt tillgänglighet och en god arbetsmiljö för personalen.

#### Avrapportering av uppdrag i verksamhetsplan 2002

Divisionens ekonomiska resultat i bokslutet för 2002 ska uppvisa åtminstone ett nollresultat. För att uppnå detta ska divisionen bli decentralisera kostnader för läkemedel i öppenvård till vårdcentralernas budget. Detta ger lokal kontroll av kostnader och ökad möjlighet till styrning.

I budget 2002 är kostnaderna för läkemedel nu fördelade på divisionens vårdcentraler enligt samma principer som staten använder vid fördelning av läkemedelspengar (befolkningsfördelad till 25 procent och konsumtionsfördelad till 75 procent).

#### Medicinsk fotvård

En enhetlig definition av medicinsk fotvård och indikation till remiss för medicinsk fotvård har saknats inom division Primärvård. Därför har divisionen beslutat anta gemensamma riktlinjer för medicinsk fotvård. Riktlinjerna finns publicerade på divisionens hemsida.

#### Hörselkontroll av fyraåringar är överfört till primärvården

Hörselkontroll av länets fyraåringar har t o m 2001 utförts av hörcentralens audionomer i Sunderbyn. De har rest ut till länets vårdcentraler och där utfört mätningen.

Landstingsstyrelsen uppdrog i sin verksamhetsplan för 2001 åt landstingsdirektören att överföra hörselkontrollen av fyraåringar till primärvården. Detta är genomfört fr o m årsskiftet 2001/02, kontrollerna utförs alltså nu på vårdcentralerna och därmed kommer verksamheten närmare patienterna.

Under 2001 har hörselvården genomfört tio utbildningsomgångar för distriktsköterskor/barnmorskor från hela länet. Deltagarna har under tre dagar fått teoretiska/praktiska kunskaper, för att kunna överta uppgiften.

För att långsiktigt hantera utbildningsbehovet kommer hörcentralen vartannat år att erbjuda utbildningsinsatser för ny personal inom primärvården samt verka för att Institutionen för hälsovetenskap lägger in detta moment i kommande distriktssköterskeutbildning.

#### Utvecklingsarbete i primärvården

TRYGG "VE"/Mobile E-Healt Box är ett projekt inom Mål 1 norra Norrland. Det finansieras till hälften av strukturfondsmedel inom Mål 1 och till hälften av medel från CDH.

Projektets övergripande mål är:

- Ge ökad livskvalitet och förbättrade möjligheter till god vård/omvårdnad i hemmiljö. Vård- och omvårdnadspersonal som verkar i de boendes hem ska ges en tryggare arbetssituation med möjlighet att utnyttja distansmedicin och modern informations- och kommunikationsteknik.
- Tillskapa ett distansmedicinskt utvecklingslaboratorium "DMC" och informationssystem med syfte att fungera som bas för forskning, utveckling.
- Utveckla och pröva nya tillämpningar, metoder, produkter och tjänster utifrån grundstudien och behovsanalysen.

Projektet ska också skapa samverkan mellan patient/anhöriga, kommunal vård, primärvård och sjukhusvård vilket innebär samordningsvinster och en effektivare verksamhet med avseende på vård och omsorg i olika boendeformer.

Division Primärvård har representanter i projektets styrgrupp samt tre delprojektansökningar under handläggning. Dessa delprojekt har initierats av personal från divisionen och kan beskrivas enligt följande:

Verksamhetsområde	Projektämne	Medverkande
Vårdcentral-äldreboende	Digital informationsöverföring och bedömning på distans.	Sjuksköterska, läkare och undersköterska
Sjukhus-vårdcentral-bostad	Trygghetspärm och bildstöd till cancersjuka	Läkare, sjuksköterskor och undersköterskor
Vårdcentral-sjukhus	Överrapportering av patientstatus via ljud och bild mellan sjukhus och vårdcentral	Arbetsterapeuter

#### Personal

Personalsituationen har under januari varit relativt god med undantag av läkare. Divisionen har tillsvidareanställt en distriktsläkare vid Björknäs vårdcentral.

Vid Harads vårdcentral har läkarbemanningen organiserats så att läkare från Erikslunds och Sandens vårdcentraler tjänstgör där tre dagar per vecka.

## Division Opererande specialiteter

### Verksamhet

#### Organisationsförändringar

För att anpassa verksamheten vid sjukhuset i Kiruna till divisionen i övrigt har förändringar beslutats inom divisionens verksamhetsområden vid sjukhu-

set. Verksamheten inom akutsjukvård och allmänkirurgi/urologi delas upp med en verksamhetschef för varje område. Den nya organisationen trädde i kraft 1 februari 2002.

Efter genomförd översyn av hörselvården i länet kommer hörcentralen i Gällivare/Kiruna att organisatoriskt överföras till syn- och hörselenheten vid Sunderby sjukhus. Kopplat till denna förändring tillsätts en arbetsgrupp med syfte att skapa gemensamma rutiner och se över möjligheten att utveckla länets hörselvård.

#### Verksamhetsområde kvinnosjukvård

Projektet för strukturförändring av kvinnosjukvården löper enligt plan. Successivt etableras samverkan inom kvinnosjukvården och länsprofilen blir allt mer tydlig. Under januari har en stor utbildningsinsats avseende hela vårdkedjan MVC-BB-förlossning-BVC genomförts. Totalt har närmare 200 personer från 26 vårdcentraler samt kvinnokliniker deltagit.

I början av januari stängde förlossningsverksamheten i Piteå. Fem slutenvårdsplatser inom kvinnosjukvården i Piteå behålls till slutet av februari då ombyggnaden i Sunderbyn är helt klar.

### **Division Medicinska specialiteter**

Den del av jul- och nyårsstängningarna som berör januari har i stort fungerat väl. Undantaget är den gemensamma vårdenheten vid Gällivare sjukhus, där övertagandet av patienter till den kommunala sjukvården fungerat mycket otillfredsställande.

Vårdplatsreducering vid enheten har på grund av sköterskebrist fortsatt efter reduceringsperioden under jul- och nyår. Reduceringen har omfattat 15 av de totalt 75 vårdplatserna och i huvudsak påverkat möjligheterna att bedriva elektiv kirurgi. Under månadens senare del har bemanningsläget förbättrats något och gjort det möjligt att begränsa reduceringen till endast fem vårdplatser. Personalbehovet täcks delvis med insatser från bemanningsföretag.

Förändringar i fakturerings- och betalningsrutiner kring regionsjukvården i Umeå görs så att betalning sker först när s k epikris (slutanteckning) anlät till remitterande enhet. Detta ger förbättrad kontroll över kostnaderna. Dessutom diskuteras klinikvis fakturering, vilket ytterligare förbättrar kontrollmöjligheterna.

Landstingsstyrelsen fattade den 31 januari beslut om ytterligare tre s k tillgänglighetsprojekt där divisionen berörs: utredningar, bedömningar och behandling av apné-syndrom; barnpsykiatri i Luleå och Boden samt sjukgymnastik och ortopedisk kirurgi i Kiruna.

Verksamheten med utredning av kranskärlssjukdomar vid laboratoriet för kranskärlsröntgen, Sunderby sjukhus, har vid årsskiftet nått en kapacitet på ca 10 undersökningar per vecka. På helårsbasis innebär det en ökning med 150–200 undersökningar jämfört med år 2001. Utvecklingen av verksamheten inom ramen för tillgänglighetsprojektet på hjärt-kärlområdet fortsätter med sikte på ytterligare utredningsvolym samt interventionsbehandling (PCI, ”ballongsprängning”).

## Division Vuxenpsykiatri

### Verksamhet

#### Socialstyrelsen tillsynsgranskning

Under hösten 2001 genomförde Socialstyrelsen verksamhetstillsyn vid vuxenpsykiatri i Gällivare, Piteå och Sunderbyn. Besöken gjordes med anledning av regeringsuppdrag och beslut av Justitieombudsmannen. Granskningen utgick ifrån de psykiatriska tvångslagarna (LPT och LRV) samt Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om psykiatrisk tvångsvård och rättspsykiatrisk vård.

Socialstyrelsen har synpunkter på att det saknas skriftlig dokumentation för rutiner i samband med tvångsåtgärder före intagningsbeslut, för patientens rätt att kommunicera över telenätet och för bevakning av tidsfrister. Verksamhetscheferna har uppdraget att åtgärda dessa brister och rapportera till Socialstyrelsen.

Sammanfattningsvis bedömer Socialstyrelsen att klinikerna i Gällivare och Sunderbyn bedriver en verksamhet som präglas av stor respekt för patienten som individ. Man noterar att både personal och ledning har hög medvetenhet och god kunskap om lagstiftning och patientens rättigheter.

Resultatet av verksamhetstillsynen för Piteå har ännu inte presenterats eftersom detta ingår i ett större arbete.

Socialstyrelsens beslut med anledning av en anmälan enligt Lex Maria Verksamhetschefen för vuxenpsykiatri i Piteå gjorde den 20 augusti 2001 en anmälan enligt Lex Maria med anledning av att det uppdagats att en person anställd som vikarierande sjuksköterska inom vuxenpsykiatri sedan år 1990 efter kontroll visat sig inte ha fullgjort sin utbildning till sjuksköterska och därmed saknat legitimation för yrket. Personen ifråga har efter det att förhållandet uppdagades inte arbetat som sjuksköterska inom landstinget och har sedermera även lämnat landstingets verksamhet.

I sitt beslut med anledning av anmälan konstaterar Socialstyrelsen att verksamhetsansvariga påbörjat ett genomgripande arbete för att tillskapa och dokumentera skriftliga rutiner samt säkerställa att anställd personal har formell behörighet. Därför saknas anledning till åtgärder mot vårdgivaren. Mot denna bakgrund avslutas ärendet samtidigt som Socialstyrelsen överlämnar kopia av sitt beslut till Åklagarkammaren i Luleå för kännedom och eventuell åtgärd med den enskilda personen.

#### Avveckling av den psykiatriska rehabiliteringen

Genom ett nära samarbetet med den sektoriserade psykiatri och berörda kommuner har avvecklingen av den psykiatriska rehabiliteringen i Öjebyn kunnat tidigareläggas. Enheten är helt avvecklad från den 1 februari. Även samarbetet med Treklövern (låst enhet för utagerande psykiskt långtidssjuka), som övertagit vissa patienter, har starkt bidragit till den tidigarelagda avvecklingen.

#### Nya lokaler för psykosenheten i Luleå

Den specialiserade enheten för utredning och behandling av psykoser i Luleå kommer under februari att flytta till Hertsöns vårdcentral med en lokal-



yta på ca 700 m<sup>2</sup>. Utifrån ett kognitivt/pedagogiskt förhållningssätt bedriver verksamheten i mellanvårdsform utredning och behandling av unga nyinsjuknade patienter med psykossymtom. De nya lokalerna och dess placering med närhet till natur lämpar sig utmärkt för denna patientgrupp.

#### Uppföljning av joursamverkan

Sedan den 1 juni 2001 finns joursamverkan mellan vuxenpsykiatrin vid Sunderby sjukhus och Piteå äldvåldals sjukhus. Det innebär att bakjour finns på plats i Piteå på dagtid under vardagar. Kvällar, nätter och helger finns en gemensam bakjour placerad i Sunderbyn.

En uppföljning av joursamverkan har genomförts under tiden oktober–december 2001. Några sammanfattande resultat framgår av tabellen nedan. Uppgifterna avser det samlade antalet patienter från Piteå under de tre studerade månaderna. Före genomförandet av joursamverkan beräknades antalet besök till primärjouren uppgå till ett jourfall per dygn. Erfarenheterna hittills visar på en betydligt lägre belastning än beräknat.

Sunderby sjukhus; antal patienter från Piteå oktober–december 2001:

Antal patienter som handlagts av primärjour per telefon	26
Antal besök till primärjouren	13
Antal patienter som stannat för observation	18
Antal observationsdygn	23

Övervägande mycket positiva erfarenheter redovisas. Samarbetet har fungerat smidigt mellan sektorerna och belastningen har under den studerade tiden varit lägre än väntat. Detta stärker också tidigare iakttagelser och uppföljningar som gjorts och som pekat i samma riktning.

#### Uppföljning av observationsplatser

Polikliniska observationsplatser inom akutpsykiatrin inrättades den 1 juni 2001 vid Sunderby sjukhus. Grundtanken är att via ett snabbt och aktivt omhändertagande kunna göra en allsidig kartläggning av patientens vårdbehovsgrundande symptom, ställa preliminär diagnos samt kartlägga nätverk och identifiera resurser m m.

Inom 24 timmar görs en samlad bedömning av specialistläkare, samtidigt som vidare handläggning planeras. Arbetsmodellen rymmer också möjligheter för att snabbt kunna gå in i behandlingsfas via olika typer av psykosocialt stöd, farmakologisk behandling och krisinterventioner, till exempel samtal. Det sker dels direkt, dels i nära samarbete med närpsykiatrins mobila resurser samt övriga närpsykiatriska och kommunala enheter. Detta för att undvika rutinmässig inläggning på avdelning och för att identifiera adekvat vårdnivå.

Ett försök till skattning av effekterna har gjorts. Cirka 2–3 patienter per dygn bedöms vara i behov av att stanna kvar för observation. De skulle förut ha erbjudits slutenvård. Med det nya arbetssättet uppnås följande resultat:

- I genomsnitt färre än 1 patient per dygn har behövt skrivas in i slutenvård.
- Övriga patienter har kunnat gå hem med olika typer av psykiatriska stödinsatser i eller nära hemmet.
- Några patienter har gått till andra vårdalternativ. Detta innebär uppskattningsvis en minskning med cirka 60–100 slutenvårdsdygn per månad.

Även kvalitativa aspekter avseende slutenvården på avdelningen förtjänar att framhållas. Vården inleds med specialistbedömning som förkortar vårdtiden med hjälp av tydlig ordination avseende vårdinriktning, planering och mediciner. En i normalfallet lugn, strukturerad och målinriktad miljö erbjuds patienten.

#### Patienternas erfarenheter av psykiatrisk vård

Vid slutenvårdsavdelningen i Malmfältens psykiatri har en uppföljning av patienternas erfarenheter om vården genomförts under tre månader. Patienter (35 st) har besvarat en enkät som fylldes i den sista vårdagen eller i efterhand. De flesta patienterna kände sig väl omhändertagna på vårdavdelningen. Informationen om det praktiska arbetet på avdelningen uppfattades som mycket bra.

Patienternas uppfattning om sitt medinflytande över vårdplanerna varierade. Flertalet ansåg dock att förståelsen från personalen inför deras problem var bra eller mycket bra. Förbättringsmöjligheter är framför allt information om möjlighet att läsa sin journal och arbete för att få in fler anhöriga i vårdarbetet. När det gäller information till patienter har man beslutat att som komplement till patientdagboken även ha rumsbundna pärmar med information till patienter och anhöriga.

#### Behovsbaserade grupper där patienterna finns

Inom Malmfältens psykiatri har bedrivits öppenvård och multiprofessionell intensivbehandling sedan sex år tillbaka. Erfarenheterna har visat att patienternas problem ofta är av mellanmänsklig natur. Med detta som bakgrund har, utöver öppenvårds- och mellanvårdsverksamhet på behandlingscentret, två behandlingsgrupper startats i Kiruna; en bildgrupp och en samtalsgrupp.

#### Förhandlingsläget i Piteå

Förhandlingar på central nivå vad gäller inplacering av SACO-gruppen genomfördes den 29 januari och inplacering av personalen har därefter skett.

Flertalet tvisteförhandlingar är också genomförda samma datum. Information om innehållet lämnas när protokollen är justerade. Två förhandlingar är fortfarande ajournerade.

Arbetsmiljöinspektionens meddelande behandlades i BIF den 16 januari och processen kring framtagande av åtgärdsplan fortsatte i BIF den 13 februari.

#### Personal

Divisionens arbetsmiljöplan syftar till att utveckla metoder och rutiner för ett systematiskt arbetsmiljöarbete för att minska sjukfrånvaron och skapa attraktiva arbetsplatser.

En sammanställd sjukfrånvarostatistik för divisionen har lämnats till verksamhetscheferna. Inom respektive verksamhetsområde/enhet kommer man nu att kvalitetssäkra underlaget och göra en analys över hur situationen ser ut. Till nästa månad redovisas analysen och påbörjade åtgärder.

Övertiden har ökat med totalt 5,9 procent under 2001 jämfört med 2000. I december 2001 har den dock minskat med 6,6 procent jämfört med december 2000.

## Division Diagnostik

### Verksamhet

Inledningen på det nya verksamhetsåret har präglats av arbetet med bokslut och budget samt med att ta fram och förankra verksamhetsplaner för samtliga basenheter i divisionen. Inriktningen av planeringsarbetet är att i första hand åstadkomma balans i ekonomin samtidigt som medicinsk säkerhet, tillgänglighet och service behålls på en hög nivå.

Divisionen följer som vanligt upp väntetiderna till ett antal olika undersökningstyper inom radiologin. De genomsnittliga väntetiderna under januari framgår av nedanstående tabell.

Undersökningstyp	Väntetid i veckor				
	Gällivare	Kalix	Kiruna	Piteå	Sunderbyn
Skelett	6	2	2	10	17
Colon	6	1	3	5	9
Urografi	6	1	2	3	5
Angiografi (ej coronar)	0	1	*)	*)	**)
Datortomografi	2	2	2	8	4
Ultraljud	5	2	2	3	2
MR	4	*)	*)	24	52
*) Utförs ej					

Noterbart är att väntetiden till skelettröntgen i Sunderbyn har minskat från 28 till 17 veckor. I övrigt är förändringarna marginella i förhållande till föregående rapport.

Samverkan för att korta köerna till MR-undersökningar fortsätter mellan Sunderby och Gällivare sjukhus samtidigt som alla gamla remisser granskas och vid behov prioriteras om. Det beslutade kökortningsprojektet för skelettröntgen i Kalix kommer att påbörjas så snart förhandlingar med berörda fackliga organisationer har avslutats.

Inom laboratoriemedicinen fortsätter arbetet med att förbereda starten av resultatenheterna. En grupp med representanter för både laboratoriemedicin och de beställande divisionerna håller på att ta fram prislistor, regelverk och underlag för avtal utifrån de behov som beställarna redovisar. Arbetet ska vara klart senast under april, varefter beställardialogerna genomförs och avtal tecknas. Resultatenheterna ska sedan som planerat kunna övergå till den nya driftformen vid halvårsskiftet.

Verksamhetsområdena radiologi och laboratoriemedicin har granskats av Ledningsbolaget. Rapporten har diskuterats i de båda ledningsgrupperna och inom vardera verksamhetsområdet har en analysgrupp utsetts. Dessa ska under våren arbeta med att i detalj gå igenom rapporten för att se i vilka avseenden vi skiljer oss från andra län och vilka skillnader som finns mellan de olika enheterna inom länet. Utifrån denna analys ska sedan möjliga förbättringsområden identifieras och ett förslag till åtgärder tas fram.

Materialet i Ledningsbolagets rapport kommer också att användas i det fortsatta arbetet med utveckling av resultatenheter inom laboratoriemedicin, exempelvis vid prissättning. Avrapportering sker kontinuerligt till divisionschefen vid de månatliga ledningsgruppsmötena.

## Division Folk tandvård

### Verksamhet

Folk tandvården har styrelsens uppdrag att införa ett modernt arbetssätt. Med det avses en tandvård som är modern beträffande såväl organisation som material och utrustning och där medarbetarnas kunskaper och färdigheter regelbundet följs upp och där individuella utvecklingsplaner upprättas.

Vården ska ske på lägsta effektiva omhändertagandenivå. Målet är att allt fler patienter ska tas om hand av tandhygienister och tandsköterskor som fått kompletterande utbildning. I detta sammanhang ska delegering uppmuntras från såväl tandläkare till tandhygienist/tandsköterska som från tandhygienist till tandsköterska.

Varje klinik har uppdraget att öka genomströmningen av patienter genom att fler personalkategorier deltar i patientbehandlingen. Vidare ska uteblivandeti- den minskas. Under 2002 kommer vi att fortlöpande redovisa vårdtiden förde- lad på personalkategori enligt tabellen. I denna rapport redovisas de totala siffrorna för år 2001, fr o m nästa rapport redovisas jämförelse mellan 2001 och 2002.

Division Folk tandvård 2001							
Allmän- tandvård	Vårtid (tim) egen		Uteblivandetid		Antal behandlade patienter		
	patientbehandling		(tim)		Barn	Vuxna	
	Barn	Vuxna	Barn	Vuxna	Fullständigt	Fullständigt	Partiellt <sup>1)</sup>
Tandläkare	32 932	90 159	4 546	3 492	44 067	43 990	57 523
Hygienist	12 753	23 316	2 388	2 620	Redovisas under tandläkare		
Sköterska	15 375	3 745	1 442	193	Redovisas under tandläkare		

1) I partiellt behandlade ingår akuta patienter, kontroller etc.

Principerna för tidsredovisningen förändrades inför år 2001 varför jämförel- ser bakåt i tiden är svårt. Jämfört med år 2000 har dock antalet tandläkar- timmar minskat inom barntandvården vilket helt är i linje med att övriga per- sonalkategorier ska ta en större andel behandlingar.

### Tandvård åt asylsökande

Landstinget ska ge vuxna asylsökande ”omedelbar vård och vård som inte kan anstå”, medan barn 0–18 år ska ha fullständig hälso- och sjukvård samt tand- vård. I Norrbotten svarar Folk tandvården för tandvård åt asylsökande. I en- lighet med en överenskommelse mellan Landstingsförbundet och regeringen ersätts landstingen med schablonersättningar, olika för olika åldersgrupper, och landstinget fördelar denna schablon på olika verksamheter.

Antalet asylsökande i Norrbotten under år 2001 har varit strax under 600 och de flesta har varit i behov av akuta tandvårdsinsatser, vilket framgår av tabel- len. Ersättningen till tandvården var 375 tkr medan insatta åtgärder enligt tandvårdstaxan betingar en kostnad av 634 tkr, sålunda en förlust för Folk- tandvården på 259 tkr.

Under sista kvartalet föregående år ökade antalet asylsökande kraftigt till drygt 1 000 personer och antalet kommer att öka ytterligare under år 2002 i och med att Kiruna öppnat sin flyktingmottagning. En mottagning kommer också i Gällivare. Tyvärr hamnar dessa människor på de orter där vi har den

mest ansträngda vårdssituationen och således minsta möjlighet att erbjuda bra service. För Folk tandvården kommer det ökade antalet asylsökande innebära att kostnaderna för deras omhändertagande ökar i motsvarande omfattning. Den beräknade förlusten uppgår till drygt en miljon kronor.

**Asyltandvård 2001**

<b>Patientunderlag</b>	<b>1-6 år</b>	<b>7-18 år</b>	<b>19-60 år</b>	<b>61-</b>	<b>Totalt</b>
Antal asylsökande 1:a kvartalet 2001	98	117	365	6	586
Antal asylsökande som fått tandvård 2001	52	113	262	3	430
Antal behandlingsomgångar	65	171	394	3	633
<b>Insatta resurser (timmar)</b>					
Tandläkartid	66,5	163,25	325,5	2	557,25
Profylaxtid, individuell profylax	26,25	26	1		53,25
Administrativ tid	5	12	15		32
<b>Totalresurs</b>	<b>97,75</b>	<b>201,25</b>	<b>341,5</b>	<b>2</b>	<b>642,5</b>
Schablonersättning 2001					375009
Kostnad enligt taxa					634005
<b>Differens schablon - kostnad enligt taxa</b>					<b>258996</b>

**Patientens delaktighet**

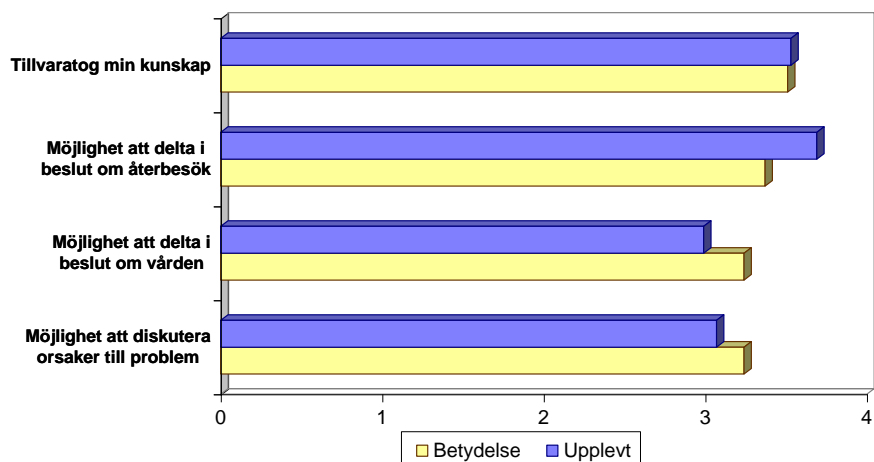
I landstingsstyrelsens plan för 2001 har Folk tandvården uppdraget att undersöka i vad mån patienternas kunskap om sig själva och sina behov tas tillvara i vård och behandlingsarbetet. Särskilt ska äldres kunskaper undersökas.

Varje klinik har uppdraget att fortlöpande undersöka patienters bedömning av Folk tandvårdens kvalitet. Resultaten ska användas i planeringen. I den löpande uppföljning av patienttillfredsställelse används KUPP-enkäter (Kvalitet Ur Patientens Perspektiv, Vårdförbundet). Under 2000–2001 har drygt 1 700 patienter besvarat enkäten. Av dessa var knappt 300 över 65 år. Enkätfrågorna belyser dels realitet, dvs vad patienten upplevt vid tandvårdsbesöket, dels subjektiv betydelse, dvs hur viktig företeelsen är för patienten.

Vid sammanställning av samtliga åldersgrupper ses att:

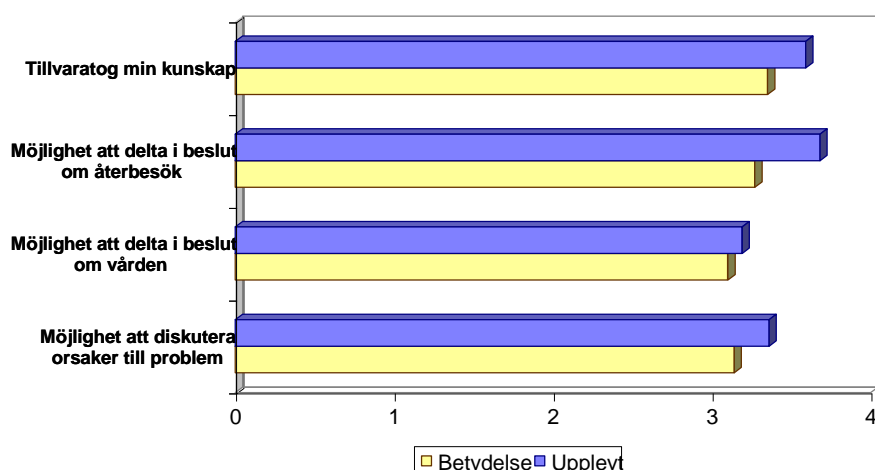
- Upplevelsen överträffar betydelsen när det gäller att tillvarata patienternas egen kunskap och möjlighet att delta i beslut som rör återbesök.
- Upplevelsen inte når upp till betydelsen när det gäller möjlighet att delta i beslut som rör vården och att diskutera orsakerna till uppkomna munproblem.

Frågor om delaktighet 2001. Samtliga åldersgrupper.



För patienter över 65 år överträffar upplevelsen den subjektiva betydelsen i samtliga frågor. Den uppgivna subjektiva betydelsen är lägre för de äldre medan upplevelsen ges högre värden.

Frågor om delaktighet 2001. Över 65 år



Personal

Satsningen på att rekrytera tandläkare i Tyskland fortsätter. En annons har varit införd under januari månad i den tyska tandläkartidningen. Antalet sökande uppgick till drygt 20. Wirtschaftsakademien (WAK) i delstaten Schleswig-Holstein som Folktandvården samarbetar med har sammanställt ansökningarna och staben har tagit ut 18 sökande till intervju. Intervjuerna kommer att ske i Tyskland den 8–9 mars. De som accepterar anställning i Norrbotten kommer att genomgå en intensivkurs i bl a svenska i WAK:s regi under april. Förhoppningsvis kan ett antal tandläkare vara på plats i Norrbotten till hösten.

Hittills under 2002 har fem allmäntandläkare anställts i Boden, Haparanda, Arjeplog och Kiruna. En specialisttandläkare har slutat.

## Övrigt

### Bättre tandvårdsstöd för äldre

I en proposition till riksdagen lämnar regeringen förslag till förbättrat tandvårdsstöd för äldre. I förslaget redovisas att man avser att införa ett högkostnads skydd för protetik (kronor, bryggor, implantat m m) som ska gälla från och med det kalenderår under vilket man fyller 65 år. Förslaget innebär att patientens kostnader maximeras till 7 700 kr (utöver kostnaden för vissa material) och att försäkringskassans ersättning därutöver blir 100 procent av kostnaden. Då konstruktionen innebär en risk för att försäkringen utsätts för betydande kostnadsökningar föreslår man att vårdgivarens ersättningsanspråk ska prövas av försäkringskassan.

Regeringen redovisar också att man avser att förbättra stödet för bastandvård för äldre. Försäkringskassans ersättning för de som fyller 65 år och äldre kommer att vara något högre än för övriga. Med bastandvård avser man den ”vardagliga hälsobefrämjande tandvården” med förebyggande vård, lagningar, rotbehandlingar m m men inte protetiska arbeten. Försäkringen kommer under år 2002 och år 2003 tillföras 300 mkr per år, och de föreslagna förbättringarna avses införas fr o m den 1 juli 2002.

## Division Kultur och utbildning

Januari har inneburit start för vårens terminer och programsäsonger samtidigt som utvärderingar av 2001 och planering för 2002 slutförts.

### Besöksstatistik 2001

Institution	Vuxna	Barn/ungdom	Totalt
Norrbottnens museum	82 348	27 399 (25 %)	109 747
Norrbottnensmusiken	23 497	33 354 (59 %)	56 851
Norrbottnesteatern	24 071	6 354 (21 %)	30 425

### Kulturinstitutionernas publik i länet och i Luleå, fördelat på vuxna och barn/ungdom

Institution	Luleå		Övriga länet	
	Vuxna	Barn/ungdom	Vuxna	Barn/ungdom
Norrbottnens museum	60 055	13 237	22 293	14 162
Norrbottnensmusiken	3 974	5 379	19 523	27 975
Norrbottnesteatern	17 772	2 811	3 820	4 743

### 50 procent av resurserna riktade till barn och ungdom

Divisionens basenheter inom kulturområdet har nått målet. Norrbottens museum med 57 procent och Norrbottensmusiken med 66 procent. Länsbiblioteket har riktat 54 procent till målgruppen. Siffror från Norrbottensteatern finns tillgängliga först när stiftelsens bokslut är klart. Av genomförda program/utställningar/konserter har museet riktat 75 procent av totalt 714 program till målgruppen och motsvarande siffra för musiken är 82 procent av totalt 531 program/konserter. Teatern har gett totalt 345 föreställningar och av dem var 54 procent för barn och ungdom.

### Arbete i hela länet

Länsmuseet och länsmusiken har haft verksamhet i samtliga länets kommuner. Norrbottensteatern har gett föreställningar i 13 kommuner.

**Eleveckor på naturbruksgymnasierna**

Båda naturbruksskolorna har uppfyllt sina mål beträffande antalet elevveckor. Det minskade elevantalet vid Grans har kompensrats genom ökat antal elevveckor inom bland annat kunskapslyftet. I Kalix ökade nyantagningen med 43 procent vid höstterminen.

Inriktning	Eleveckor Grans naturbruk	Eleveckor Kalix naturbruk
Naturbruksprogrammet	8 546	4 182
Kunskapslyftet	2 849	652
Uppdragsutbildningar	326	747
Påbyggnadsutbildning	160	442
Totalt	11 881	6 023

**Uppföljning av Norrbottens ungdomssymfoniker (NUS)**

Uppföljning har gjorts av år 2001 i projektet NUS som pågått i 10 år i samverkan med de kommunala musikskolorna, Bodens musikgymnasium, Framnäs folkhögskola och Norrbottensmusiken. Uppföljningen visar att man under året gett nio konserter. Jubileumskonserterna i november visades i SVT och sändes i Sveriges Radio P2 med 490 000 tittare/lyssnare.

Verksamhetens syfte har varit att utbilda och inspirera ungdomar inom området symfonimusik. Det har uppnåtts och visar sig i intresset för konserter och för att delta i orkestern, där generationsskifte genomförts i december med rekrytering av 16 nya ungdomar.

Vid behandlingen av ansökan om medel från landstinget inför 2001 beslutades om ett bidrag på 10 000 kr per genomförd konsert, dock för högst 15 konserter. Därigenom riktades projektets mål om från den ursprungliga rent pedagogiska ingången till ett kvantitativt mål. NUS har genomfört nio konserter under 2001, vilket medför att man kommer att bli återbetalningskyldig med 60 000 kr. År 2002 kommer NUS att inrymmas i länsmusikens ordinarie bidragsram.

Frågan om orkestermedlemmarnas ålder kan besvaras med följande: I projektet angiven åldersgräns 15–22 år har ibland sträckts ut, beroende på att en symfoniorkester består av en bestämd uppsättning instrument och att dessa inte alltid kan besättas från länets musikskolor. Så saknas t ex fagottister och tubaister i skolorna. Den kvantitativa inriktningen av bidraget för 2001 har medfört ökade krav på att konserter skulle genomföras, vilket också ökat behovet av utfyllnad av orkesterns instrumentbesättning.

**Division Service****Receptionsdiskarna i Sunderby sjukhus**

Företaget S-Line Office AB har stämt landstinget på ca 1,2 mkr solidariskt med Skellefteå Snickericentral.

Frågan gäller mönsterskyddet för receptionsdiskarna i Sunderbyprojektet. Landstinget har beställt diskarna (efter ritning av NAB Arkitekter & Ing) av PEAB som i sin tur köpt diskarna av en underleverantör i Skellefteå.

Ärendet har gått till tingsrätten men inget datum är ännu utsatt. Beställarens ombud Arne Johansson är kallad som vittne tillsammans med Sven-Erik Wes-



terberg, NAB Arkitekter & Ing samt Henry Brännström, PEAB. Landstingets juridiska ombud är Tomas Svedberg, Styrbjörn Gärde Advokatbyrå.

Från vår sida anser vi att detta är en fråga för leverantörerna och att den inte berör landstinget.

### **Äldreboende, Pajala vårdcentral**

Projekteringen för ombyggnad av äldreboendet i Pajala är nu klar och förfrågan har skickats ut på anbudsräkning. Hyresförhandlingar med Pajala kommun är påbörjade och om överenskommelse nås och landstingsstyrelsen ger sitt godkännande den 27 mars kommer ombyggnaden att starta under våren och vara färdigställd i november 2003.

### **Investeringar; fastigheter**

Redovisningen avser de projekt som pågår eller avslutats efter den senaste redovisningen i oktober 2001.

#### Landstingsstyrelsens investeringsram

- Nybyggnad av sopanläggning vid Arjeplogs vårdcentral blev färdig i november 2001, slutkostnad 205 tkr. Projektet beslutat av landstingsstyrelsen 24 februari 2000 inom en ram på 200 tkr.
- Vattenbrukshus vid Kalix naturbruksgymnasium avslutat i december 2001, slutkostnaden blev 8,1 mkr inkl statsbidrag på 5 mkr. Projektet beslutat av landstingsstyrelsen 18 april 2000 inom en ram på 8,0 mkr.
- Ombyggnad för vuxenpsykiatri avslutad i december 2001. Slutkostnaden blev 9,5 mkr. Projektet beslutat av landstingsstyrelsen 29 september 2000 inom en ram på 9,5 mkr.
- Ombyggnad för folktandvården i Pajala vårdcentral fortsätter in på år 2002. Budgeten är på 3,8 mkr, varav 3,3 mkr är upparbetat t o m december. Projektet beslutat av landstingsdirektören på delegation inom en ram på 3,8 mkr.

Investeringar beslutade under 2001:

- Ombyggnad för ett testcenter för vinteridrott i f d Boden sjukhus. Budgeten är på 8 mkr. 6,5 mkr är upparbetat t o m december. Avslutas i april 2002. Beslutat av styrelsen 22 mars 2001.
- Ombyggnad för data-/teleföretag i f d Bodens sjukhus. Budgeten är på 5 mkr varav 4,5 mkr är upparbetat t o m december, avslutas i april 2002. Beslutat av styrelsen 31 maj 2001.
- Ombyggnad för Administrativ service i hus 129 f d Boden sjukhus. Budgeten är på 4,3 mkr varav 2,8 mkr är upparbetat t o m december. Avslutas i februari–mars 2002. Delegationsbeslut av landstingsdirektören 9 augusti 2001.
- Ombyggnad för BB/Kirurgi i Sunderby sjukhus. Budgeten är på 14 mkr varav 12,7 mkr är upparbetat t o m december. Beräknas avslutas i maj 2002. Beslutat av styrelsen 26 april 2001.

- Ombyggnad av befintligt BB i Sunderby sjukhus. Budgeten är på 1,5 mkr, upparbetat 1,2 mkr t o m december. Avslutas i april 2002. Redovisat och godkänt i landstingsdirektörens rapport till styrelsen den 22 mars 2001.
- Garantiåtgärder vid Sunderby sjukhus. Budget 2 mkr, upparbetat 1,2 mkr t o m december 2001. Beslutat av styrelsen 30 augusti 2001.
- Ombyggnad i kv Pelikanen i Luleå för psykiatrin, budgeten är på 25,5 mkr varav 12 mkr är upparbetat t o m december. Ombyggnaden beräknas vara färdig i april 2002. Beslutat av styrelsen 26 juni 2001.
- Ombyggnad för psykosenheten vid Hertsö vårdcentral. Budgeten är på 3,4 mkr. Upparbetat 1,9 mkr t o m december, avslutas i april 2002. Beslutat av styrelsen 27 september 2001.
- Tillbyggnad av soprum vid Malmbergets vårdcentral. Budgeten är på 273 tkr. Upparbetat 244 tkr t o m december 2001. Delegationsbeslut 25 juni 2001.
- Ombyggnad av ladugården vid Grans naturbruksskola. Budgeten är på 3,9 mkr, varav 2,9 mkr är upparbetat t o m december. Beräknas avslutas i augusti 2002. Beslutat av styrelsen 23 mars 2001.

Bedömningen är att projekten kan slutföras inom beslutad budget.

Ombyggnader som finansieras av respektive förvaltning/division (tkr)

Förvaltning	Projekt	Budget	Upparb*)	Slut	
Landstingsstyrelsen	f d Bodens sjukhus, SÖ-system Delegationsbeslut 19 april 2001	1 754	1 500		
	Sunderby sjukhus, olika projekt Beslut i landstingsstyrelsen 28 september 2000	4 943	2 686		
	Sunderby sjukhus, ritningsrevidering Beslut i landstingsstyrelsen 28 september 2000	510	32		
	f d Bodens sjukhus, energi Delegationsbeslut 28 augusti 2001	1 945	707		
	f d Bodens sjukhus, rivning hus 120,125 Beslut i landstingsstyrelsen 31 januari 2001	20 085	12 810		
	f d Boden sjukhus, rivningar + omb Beslut i landstingsstyrelsen 31 maj 2001	3 000	3 000	x	
	Landstingshuset, omb p g a omorg Delegationsbeslut 12 juni 2001	190	190	x	
	f d Luleå sjh, omb för televäxel Delegationsbeslut 3 december 2001	226	180		
	f d Boden sjukhus, omb adm hus 129 Delegationsbeslut 9 augusti 2001	2 750	2 750		
	Sunderby sjukh, omb rum 4021 o 4016	70	70		
	Div Primärvård	Överkalix, omb rum 214 o 216	30	33	x
		Erikslund, ombyggnad Beslut i landstingsstyrelsen 26 oktober 2000	242	280	x
		Forsen/Malmberget	1 500	1 500	x

	Beslut 12 oktober 2000			
Div Tandvård	Porsö vårdc omb Beslut 19 juni 2001	216	203	x

Div Diagnostik	Kalix sjh, omb för kem/lab Beslut 21 augusti 2001	550	667	x
	Kalix sjh, fläktluftkylare i datarum rtg	22	22	x
	Kiruna sjh, omb för blod och lab Beslut i landstingsstyrelsen 26 juni 2001	400	13	
Div Vuxenpsykiatri	Piteå äldvåldals sjh, omb för avd 2, två projekt Beslut 4 maj och 8 maj 2001	1 150	1 150	x
Div Kultur och utb	Kalix naturbr gymn, omb reception Beslut 4 december 2001	65	66	x
<b>Totalt</b>		<b>39 648</b>	<b>27 859</b>	

\*) Avser totalt upparbetat t o m december sedan projektets start.

## **Revisorernas förstudie av akutsjukvården inom landstinget**

Komrev har på revisorernas uppdrag gjort en förstudie av akutsjukvården i länet. Rapporten har tillställts landstingsstyrelsen för kännedom.

För revisorernas och styrelsens kännedom vill jag upplysa om att jag tagit initiativ till ett arbete som syftar till att minska problemet med att patienter söker till fel vårdnivå, särskilt vid Sunderby sjukhus. Projektledare Sören Jansson har mitt uppdrag att tillsammans med företrädare för primärvården i Luleå-Bodendområdet samt akutsjukvården vid Sunderby sjukhus analysera problemen och lämna förslag till åtgärder. Arbetet ska redovisas senast den 1 april år 2002.

Landstingsstyrelsen har beslutat om särskilda insatser för att förbättra flödet av akuta patienter internt inom Sunderby sjukhus. Arbetet kommer att ske inom ramen för insatserna för ökad tillgänglighet och förberedelser pågår för att starta arbetet.

I landstingsstyrelsens verksamhetsplan för år 2002 finns ytterligare uppdrag som tar sikte på de frågor som tas upp i förstudien. Det handlar om jourverksamheten, observationsplatserna och kompetensfrågorna inom ambulanssjukvården.

Min bedömning är att revisorerna före beslut om en fördjupad studie av akutsjukvården, för att undvika parallella arbeten, bör överväga om resultaten av de uppdrag som styrelsen beslutat om kan leda till att de iakttagelser som gjorts i förstudien kan få en lösning.

## **Utlämnade frikort år 2001**

Högekostnadsskyddet för öppen hälso- och sjukvård innebär sedan 1997 att en patient behöver betala högst 900 kr under en tolv månadersperiod. Skyddet omfattar läkarbesök och sjukvårdande behandling i offentlig och privat öppen

hälso- och sjukvård p g a sjukdom. Avgift för telefonrådgivning vid receptförskrivning ingår.

Sedan 1997 har följande förändringar skett som påverkat antalet utlämnade frikort:

- År 1998 infördes avgiftsfrihet för barn och ungdomar t o m 19 år.
- År 1999:
  - Besöksavgifterna för läkarbesök i primärvård och på sjukhus höjdes från 100 kr till 125 kr respektive 150 kr till 200 kr.
  - Besöksavgifter för viss tandvård infördes i högkostnadsskyddet.
  - Vissa patientgrupper fick inräkna kostnaden för vaccination och besöksavgift i högkostnadsskyddet.
- År 2000:
  - Besöksavgiften för sjukvårdande behandling höjdes från 60 kr till 80 kr.
  - Avgiften för läkarbesök på akutmottagning, jourcentral och under jourtid höjdes från 200 kr till 250 kr.
- År 2001:
  - Besöksavgifterna för läkarbesök i primärvård och för läkarbesök på sjukhus höjdes från 125 kr till 150 kr respektive 200 kr till 250 kr.
  - Avgift på 80 kr för första besöket vid utprovning av ett nytt hjälpmedel infördes.

I tabellen redovisas hur antalet utlämnade frikort har utvecklats 1997–2001:

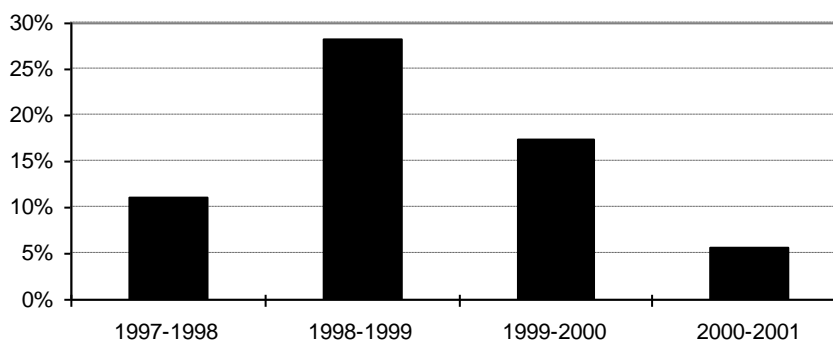
Vårdgivare	1997	1998	1999	2000	2001
Landstinget	15 460	16 755	22 479	24 226	28 206
Privata läkare och sjukgymnaster	4 803	5 772	6 149	9 169	7 040
Tandvård (offentlig och privat)	-	-	242	473	518
<b>Totalt</b>	<b>20 263</b>	<b>22 527</b>	<b>28 870</b>	<b>33 868</b>	<b>35 764</b>

Män	7 461	7 356	9 713	11 577	12 502
Kvinnor	12 802	15 171	19 157	22 291	23 262
<b>Totalt</b>	<b>20 263</b>	<b>22 527</b>	<b>28 870</b>	<b>33 868</b>	<b>35 764</b>

Antalet utlämnade frikort har 1997–2001 ökat med ca 82 procent för vårdgivare inom landstinget och med ca 47 procent för privata vårdgivare. Totalt sett uppgår ökningen 1997–2001 till ca 77 procent.

För män är ökningen 1997–2001 ca 68 procent och för kvinnor ca 82 procent.

Diagrammet visar den totala procentuella förändringen för utlämnade frikort mellan åren under perioden 1997–2001.



Ökningstakten har minskat väsentligt fr o m 1999.

Medelåldern för en patient som fick ett frikort under år 2001 var 58 år hos landstinget, 52 år hos privata vårdgivare och 58 år hos tandvården. Medelåldern har endast förändrats marginellt jämfört med 2000.

Den genomsnittliga giltighetstiden för ett frikort utlämnat av en vårdgivare inom landstinget var 223 dagar (år 2000: 219 dagar), av privata vårdgivare 251 dagar (år 2000: 255 dagar) och av tandvården 213 dagar (år 2000: 204 dagar).

Utvecklingen av antalet frikortsbesök och intäktsbortfallet p g a dessa besök i absoluta tal och i procent framgår av tabellen:

År	Antal frikortsbesök	Procentuell förändring mot föregående år	Intäktsbortfall (tkr)	Procentuell förändring mot föregående år
1997	189 714		15 754	
1998	182 927	-3,6	14 498	-8,0
1999	203 297	11,1	18 272	26,0
2000	209 880	3,2	20 567	12,6
2001	229 261	9,2	24 619	19,7

Siffror avser endast landstingets vårdgivare, inte de privata vårdgivarna.

Antalet frikortsbesök har ökat med ca 21 procent 1997–2001 och intäktsbortfallet med 56 procent under motsvarande period.

Den procentuella förändringen mellan åren varierar. Ökningstakten för både frikortsbesöken och intäktsbortfallet har återigen stigit.

Sammanfattningsvis utlämnades år 2001 ett frikort till drygt 18 procent av norrbottningarna i åldern 20 år och äldre. Dessa norrbottningar gjorde i genomsnitt knappt 1,2 frikortsbesök på en vårdenhett inom landstinget. För varje frikortsbesök förlorade landstinget i genomsnitt 107 kr. Motsvarande siffra för år 2000 var 98 kr.

## Uppdrag och uppföljning år 2002

Med utgångspunkt i Landstingsplan 2002 och landstingsstyrelsens verksamhetsplan 2002 har jag låtit göra en sammanställning (bifogas) över de uppgifter och uppdrag som lagts ut i verksamheten.

Sammanställningen kommer att användas som underlag för uppföljning av att uppgifter och uppdrag genomförs och även som underlag för löpande rapportering till landstingsstyrelsen.

## **Tillgänglighetsmedel**

Det belopp som landstinget får från staten för att öka tillgänglighet inom hälso- och sjukvården är nu slutligt fastställt. Socialstyrelsen betalar för år 2002 ut 25 mkr med 1/12 per månad samt ytterligare 10,7 mkr i januari 2003 om avstämningen som görs vid årsskiftet godkänns. Totalbeloppet för åren 2002–2004 blir 107 mkr, istället för 111 mkr som tidigare beräknats.

## **Centrum för distansöverbyggande hälso- och sjukvård**

Landstinget har tillsammans med Luleå och Bodens kommuner samt tillväxtakademien vid Luleå tekniska universitet bildat CDH (Centrum för distansöverbyggande hälso- och sjukvård). Syftet med centrumbildningen är enligt grundavtalet för verksamheten att:

- Vidareutveckla kompetens inom området distansöverbyggande hälso- och sjukvård, genom avancerad forskning, utveckling och projekt inom i första hand prevention, vård, omsorg och rehabilitering och med fokus på att vårdtagarna får möjligheter att vara medaktörer och i ökad grad kan bo hemma.
- Samverka med och stärka företag i länet samt medverka till att nya företag etableras inom distansöverbyggande hälso- och sjukvård.
- Etablera Norrbotten som nationellt och internationellt kompetenscentrum inom distansöverbyggande hälso- och sjukvård.

CDH:s verksamhet började byggas upp hösten 2000 efter att parterna utsett sina representanter i styrelsen. Styrelsen har därefter, med utgångspunkt i grundavtalet formulerat verksamhetsidé och slagit fast den närmare inriktningen för verksamheten. Styrelsen har även rekryterat en verksamhetsledare som ska ansvara för CDH:s verksamhet.

Till CDH har också två industriella parter knutits, nämligen Telia Mobile och Tieto Enator. Båda företagen kommer att engagera sig i projekt som CDH kommer att driva. Diskussioner med ytterligare en industriell part pågår. Därutöver har CDH knutit samarbetskontakter med andra aktörer inom området distansöverbyggande teknik, t ex Carelink. CDH söker även projektsamverkan inom EU-området för samfinansiering av projekt.

CDH har nu varit verksam under drygt ett år och styrelsen avgav nyligen verksamhetsberättelse för det första hela verksamhetsåret och fastställde verksamhetsplan för 2002. Berättelsen och planen bifogas.

För närvarande pågår rekrytering av ny ordförande till styrelsen efter det att tidigare ordförande lämnat uppdraget. Den nya ordföranden söks utanför kretsen av nuvarande parter.

## **Studie av arbetet med informationssäkerhet**

Våren 2000 beställdes en studie av landstingets arbete med informationssäkerhet. Syftet med studien, som utförts av Luleå tekniska universitet, var att undersöka vad som krävs för att garantera säkerhet och tillgänglighet i landstingets informationssystem samt utvärdera effekterna på det lokala planet.

Studien är nu klar och visar följande:

- Tillkomsten av ett systematiskt arbetssätt har medfört en ökad medvetenhet om vikten av god informationssäkerhet. De tillfrågade känner även att de har fått ett ökat stöd från central nivå. Vissa av basenhetscheferna liksom de (dåvarande) lokala ledarna anser att det skulle kunna fungera ännu bättre, exempelvis genom utökade resurser i form av tid och pengar.
- Ett medel för att uppnå ökad säkerhet är att genomföra regelbundna säkerhetskontroller i verksamheten. En löpande rapportering av incidenter hjälper till att öka medvetenheten och skapa underlag för kontinuerlig översyn av säkerhetsrutinerna. Här kommer den centrala säkerhetskommittén och de lokala säkerhetsråden att ha en viktig roll.

Utredningens slutsatser i sammanfattning är att tid, utbildning samt uppföljning är ingredienser som krävs för att uppnå en ökad grad av säkerhet och tillgänglighet i våra informationssystem.

## Vårdbarometern

Landstingsförbundet har tillsammans med flertalet landsting utvecklat ett instrument för att kontinuerligt kunna avläsa befolkningens erfarenheter, kunskaper och attityder till hälso- och sjukvården, den s k Vårdbarometern. Undersökningen kommer att göras fortlöpande genom att varje kvartal intervjua 250 slumpvis valda personer i åldrarna 18–85 år per normallandsting. Databasen finns tillgänglig via Internet för deltagande landsting.

Vårdbarometern blir ett värdefullt instrument för att följa hur norrbottningarna uppfattar sjukvården i länet och ett komplement till annan uppföljning av bemötande, tillgänglighet osv.

Den första redovisningen i den slutgiltiga versionen avser intervjuer gjorda under hösten 2001. För Norrbottens del innefattar den 500 intervjuer, vilket är ett något för litet underlag för att göra långtgående analyser eller landstingsin-ternas jämförelser. Vad som däremot klart framgår är att många människor kommer i kontakt med hälso- och sjukvården.

Av de 500 personer som intervjuades under hösten 2001 hade 359 besökt sjukvården under de senaste tolv månaderna, antingen som patient eller medföljande anhörig. En tredjedel hade besökt vården så ofta att de omfattades av högkostnadsskyddet. Inte fullt hälften (219 personer) hade besökt en vårdcentral och de ger vårdcentralerna gott betyg i bemötande.

Övervägande delen (cirka 86 procent) ansåg sig ha blivit bemött med respekt och getts tid att bli hörda som patient eller medföljande anhörig vid vårdcentralerna. Som sammanfattande omdöme gav 75 procent primärvården ett gott betyg, vilket är i samma nivå som genomsnittet för samtliga deltagande landsting.

Av det dryga hundratalet personer som innan besöket först ringt till vårdcentralen fick 42 procent besökstid samma dag och sammantaget hade 73 procent av dessa en besökstid inom en vecka efter sitt telefonsamtal. Sju av tio bland samtliga svaranden ansåg sig ha tillgång till den sjukvård de behöver.

För Norrbottens del kan viss information även hämtas från systemets utvecklingsfas under åren 2000–2001 (utdrag för år 2000 bifogas).

## **Nominering av representant i SOS Alarm AB**

Landstinget nominerar en ledamot i lokalstyrelsen för SOS Alarm AB i länet. Landstingets nuvarande ledamot är divisionschef Jan-Erik Andersson som vid utgången av februari år 2002 lämnar sin anställning i landstinget och därmed styrelseuppdraget.

Till ny ledamot från och med 1 mars 2002 föreslår jag att divisionschef Hans Rönnkvist nomineras.

## **Rekryteringsaktiviteter**

### **Rekryteringsträff i Köln 26 januari 2002**

I början av januari utlystes 16 läkartjänster i tyska läkartidningen. Den 26 januari genomfördes en rekryteringsträff i Köln, Tyskland. Där medverkade tio landsting tillsammans med Landstingsförbundet, Socialstyrelsen, AMS och Tysklands arbetsmarknadsmyndighet.

Cirka 130 läkare besökte träffen, som gav 36 kontakter att arbeta vidare med. Av dessa är vissa särskilt intressanta eftersom de matchar de befattningar landstinget utannonserat i tyska läkartidningen. Divisionerna äger nu frågan att driva rekryteringarna vidare med personliga kontakter.

### **Utbildning & Framtidsmässan, Nolia 12–14 februari 2002**

Landstinget deltog för tredje året vid Utbildnings- och framtidsmässan i Piteå. Utbildning & Framtid är en utbildnings- och arbetsmarknadsmässa med målet är att höja kunskapsnivåerna, att inspirera och motivera till att gå vidare till högre studier.

Inbjudna till mässan var ca 12 000 avgångsstudenter från gymnasiet, vuxen-studerande vid folkhögskolor, Komvux och värnpliktiga i Norrbotten och Västerbotten. Deltagandet i mässan var en del av landstingets långsiktiga rekryteringsstrategi och syftade till att visa mångfalden i landstingets verksamheter och yrkesområden.

Inför deltagandet vid Nolia utarbetades en ny rekryteringsprofil i form av landstingsgemensam monter och rekryteringsmaterial. Montern kommer att kunna användas vid alla former av rekryteringsaktiviteter inom landstinget.

### **Vårddag på Arbetsförmedlingen Haparanda**

Landstinget deltog vid en rekryteringsdag i Haparanda lördagen den 9 februari 2002. Sedan tre år tillbaka har vårddagar arrangerats i Haparanda, där framför allt finska sjuksköterskor har sökt arbete inom hälso- och sjukvården. Arbetsförmedlingen i Haparanda står för inbjudan till finska sidan.

Från länet deltog representanter för sjukhusen samt för Haparanda, Kalix och Överkalix kommuner. I övrigt deltog representanter för bl a Umeå sjukvård, Mora sjukhus, kommuner i Härjedalen, Bräcke kommun samt Kemi-Tornio vårdhögskola.

## **Försök med friår i Gällivare och Piteå**

Regeringen har beslutat om en försöksverksamhet med friår från och med 1 februari 2002. Försöksverksamheten ska bedrivas i tolv kommuner, däribland Gällivare och Piteå. Den omfattar både offentligt och privat anställda



som jobbar på orten, vilket innebär att personer anställda i landstinget i någon av kommunerna kan ansöka om friår.

Tanken med friåret är att den som har en anställning och haft den i minst två år ska kunna ta ledigt i upp till ett år och att en arbetslös person får vikariera för den friårsledige. Det ska finnas en överenskommelse om detta mellan arbetsgivaren och den arbetstagare som ska vara ledig.

I Gällivare finns 30 platser till förfogande och i Piteå 53. I Gällivare har 7 ansökningar om friår kommit in från landstingsanställda och i Piteå 11. Ansökningarna är nu under beredning, bl a undersöks om vikarier med rätt kompetens kan anställas.

## Folkhälsostudie

I Landstingsplan 2002 beslutades att en folkhälsostudie ska göras vart fjärde år. För fyra år sedan genomfördes en enkätundersökning bland vuxna norrbottningar för att få en bild av hälsan och levnadsförhållanden som norrbottningarna själva upplever det. Sådana undersökningar tillsammans med de olika ohälsoregister som finns ger oss en bild av folkhälsan i Norrbotten.

För att komplettera den förra studien, som enbart riktade sig till vuxna, så riktas årets enkätundersökning till samtliga ungdomar i årskurs 7 i länet. Resultatet, en länsövergripande bild av hur våra ungdomar mår, deras levnadsförhållanden osv, ska kunna tolkas och jämföras på lägst kommunnivå.

Barn och ungdomar är ofta prioriterade målgrupper inom förebyggande folkhälsoarbete och studien blir ett komplement till fullmäktigeberedningarnas arbete kring psykisk ohälsa.

Sekretariatet har fått i uppdrag att genomföra årets folkhälsostudie. För ändamålet har jag anslagit 200 tkr.

## Studiebesök vid Sunderby sjukhus

Allt sedan det första spadtaget har Sunderby sjukhus varit ett utflyktsmål. Tidningar, TV och allmänhet har följt varje byggmoment och många myter och skrönor har skapats omkring sjukhuset. Efter invigningen passade många norrbottning på att se sjukhuset och dess omgivningar.

Idag har besöken ändrat karaktär. Nu är det yrkesfolket som vill se hur verksamheten planerats eller vilka arkitektoniska lösningar som valts – och varför. I Europa planeras för flera sjukhusbyggen eller stora om- och tillbyggnader. Då är ”Europas modernaste sjukhus” ett givet studieobjekt. Många besökare kommer från Holland, Finland och från Norge. Som en följd av omstruktureringen av förlossningsvården har också blivande mammor och pappor från Piteå- och Kalixområdena gjort studiebesök vid sjukhuset.

År 2001 var det ca 1 550 besökare som ville se BB/förlossningen och ca 4 000 som ville se sjukhuset och höra om planeringen och verksamheten. Av dessa 4 000 kom ca 1 500 från Norrbotten och 885 från övriga Europa, Asien och Kanada. Som kuriosa kan nämnas att sjukhuset haft en besökare från Australien och en från Alaska. Övriga besökare kom från olika delar av Sverige.

## **Regional verksamhet**

### **Styrning av extern verksamhet**

Landstinget är på såväl politisk nivå som verksamhetsnivå engagerat i länets utveckling genom åtgärder av förutsättningsskapande karaktär. Utvecklingsarbetet sker bl a genom delägarskap i bolag och stiftelser eller genom representation i olika samverkansorgan.

Landstinget är representerat i eller utser representanter i en mängd externa organ. Landstingets representanter i de olika organisationerna utses på olika sätt. En sammanställning, som redovisas i bilaga, har gjorts över vilka organ landstinget väljer representanter i och vilken nivå inom landstinget som utser representanten. Dessutom ingår uppgifter om vilken enhet inom landstinget som företräder landstinget gentemot organen och ger representanten beredningsstöd.

### **Konsekvensbeskrivning från Länstrafiken**

I landstingsstyrelsens yttrande den 30 augusti 2001 över förslag till länstrafikplan för år 2002 godkändes huvudinriktningen att gällande länstrafikplan förlängs till utgången av 2002.

Förslaget att införliva linje 19, komfortbussen Boden–Luleå–Umeå, i linje 20, Haparanda–Luleå–Umeå–Sundsvall, skulle innebära avsevärda försämringar för sjukresenärer och övriga resenärer från Boden. Därför begärde landstingsstyrelsen en fördjupad redovisning av nuvarande totalbeläggning och ekonomi samt övriga konsekvenser av föreslagen förändring.

Länstrafikens VD Bengt-Erik Johansson har i svar daterat 21 januari 2002 redovisat att komfortbussen i sig är lönsam för länstrafiken tack vare ett stort antal övriga passagerare. Kostnadstäckningsgraden 2001 var 117 procent. Enligt redovisningen har trafiken sedan starten fungerat bra. Komfortbussen från Boden via Sunderby sjukhus till Umeå via NUS upphör ändå från den 15 juni 2002 i och med att ny gemensam upphandling gjorts av kusttrafiken mellan Sundsvall–Umeå–Luleå–Haparanda.

Det blir en försämring för sjukresenärer och övriga resande från Boden och Sunderby sjukhus som mister en direkt förbindelse med Norrlands universitetssjukhus och Umeå.

Länstrafikens ledning menar att den samordnade upphandlingen av E4-trafiken är en ekonomisk och strategisk fråga, dels gentemot Rikstrafiken som lämnar bidrag till interregionala trafiklösningar, dels gentemot samverkansparterna länstrafikbolagen i Västerbotten och Västernorrland.

### **North Sweden European Office**

Landstingsstyrelsen beslutade den 12 december 1996 att medverka i etablerandet av ett regionkontor i Bryssel. Projektet startades 1 september 1997 och omfattade tre år.

Bakgrunden till projektet beskrivs i promemorian ”Nordsvensk närvaro i Bryssel”, daterad 23 oktober 1996. Syftet var att förstärka möjligheterna för regionen Norrbotten/Västerbotten att verka som en aktiv och framgångsrik region i EU-samarbetet och i Europa i övrigt.

Ett samarbetsavtal upprättades mellan de dåvarande 7 offentliga parterna i Norrbotten och Västerbotten: Kommunförbunden, landstingen, länsstyrelserna och Norrlandsförbundet. Norrlandsförbundet åtog sig det administrativa ansvaret för den del av projektet som avsåg Brysselkontoret.

I samarbetsavtalet anges att en styrgrupp med en ledamot för varje part skulle inrättas. Ordförande skulle utses inom gruppen.

Styrgruppens arbetsuppgifter angavs vara att fastställa årlig verksamhetsplan, följa verksamheten, vid behov göra prioriteringar mellan olika anspråk på arbetsinsatser, utse kontorets befattningshavare samt att besluta om firmateckning och attestrutiner.

Brysselkontorets uppgifter var följande:

- Aktiv representation av regionen Norrbotten/Västerbotten.
- Program- och projektbevakning.
- Interregionalt nätverksbyggande.
- Intressebevakning.
- Kompetensutveckling.

Fortsättning av verksamheten vid North Sweden European Office

Landstingsstyrelsen beslutade den 18 april 2000 att medverka i fortsättningen av verksamheten vid North Sweden European Office. För verksamheten under perioden 1 september 2000 till 31 december 2003 anvisades 1 500 tkr. Som villkor för landstingets medverkan gällde att övriga ursprungliga huvudmän bidrar till finansieringen enligt förslaget, samt att universiteten och näringslivet skulle träda in som huvudmän med visst ekonomiskt bidrag. Vidare beslöt styrelsen att nominera landstingsdirektör Anna-Stina Nordmark Nilsson till styrelsen för North Sweden.

Den andra projektperioden inleddes 1 september 2000. Styrelsen/styrgruppen har för närvarande följande utseende:

- Lars-Olov Söderström, Norrlandsfonden, ordförande.
- Hans Eliasson, Partek Forest AB (representerar Handelskamrarna).
- Bertil Eriksson, Företagarna i Norrbotten (representerar Företagarnas Riksorganisation).
- Leif Forsling, Länsstyrelsen i Västerbottens län (representerar länsstyrelserna).
- Gusten Granström, Piteå kommun (representerar Kommunförbunden).
- Lennart Karlsson, Luleå tekniska universitet (representerar universiteten).
- Anna Lassinantti (efterträdde Catharina Blom i maj 2001), Västerbottens läns landsting (representerar landstingen).

Brysselkontoret har under perioden främst arbetat med Interreg, strukturfonderna och IT-sektorn. Kontorens medarbetare har kontinuerligt fungerat som rådgivare till och svarat på frågor från regionens aktörer.

North Swedens webbplats, som uppdateras dagligen, är ett viktigt verktyg i kompetensutvecklingsarbetet där regionen får tillgång till aktuell EU-information. Webbplatsen besöks av ca 1 000 personer per vecka. En sammanfattning av North Swedens EU-guide skickas varje månad till 200 personer. En summering av de senaste nyheterna sänds varannan vecka via e-post till 700 mottagare.

Vidare deltar kontoret i konferenser och tar emot eller arrangerar studiebesök. North Sweden deltar tillsammans med MidSweden i Europaforum Norra Sverige.

#### Ägarsamråd hösten 2000

Landstingsstyrelsen fastställde den 28 juni 2000 kompletterande ägardirektiv inför ägarsamråd under hösten. Vid samrådet konstaterade landstingets representant att återkopplingen blivit bättre. Prioriteringarna bör utgå från tillväxtavtalet. Utbildning är viktig liksom anslutning till de europeiska nätverken för både politiker och tjänstemän. Viktiga insatsområden bör vara nya styrformer inom EU och den framtida regionalpolitiken.

#### Verksamheten 2002

Styrelsen fastställde den 11 december 2001 kontorets verksamhetsplan för 2002. I den angavs att den framtida regionalpolitiken och strukturfondsstödet efter 2007 är de prioriterade verksamhetsområdena. Kontorets roll ska vara att fungera som en kontaktlänk mellan regionen och EU:s olika institutioner samt andra europeiska regioner. Syftet är att stärka regionens nätverk i Bryssel och Europa samt att utveckla samarbetet mellan regionens olika aktörer.

Förutom kommunikationsutvecklingen inom Barentsområdet i stort kommer kontoret att bevaka Norrbottenabanan, införlivandet av E 12 i TEN, Kallax Cargo samt landningstillstånd från perifera flygplatser.

North Sweden kommer att verka för en fokusering bland regionens aktörer inom ramen för EU:s sjätte ramprogram.

#### **Framtidens näringslivsutveckling**

För att stärka länets näringslivsutvecklare har landstinget i samarbete med Luleå tekniska universitet, länsstyrelsen och Kommunförbundet Norrbotten tagit fram en 10-poängsutbildning.

Ett antal aktuella frågor kring framtidens näringslivsutveckling kommer att behandlas. Vad händer med den lokala och regionala näringslivsutvecklingen? Kommer den att marginaliseras och enbart bli en reaktiv anpassningsverksamhet eller blir kommunen och regionen än viktigare arenor i framtiden?

Förutom teoretisering kring näringslivsutveckling på lokal och regional nivå syftar kursen till att skapa en mötesplats för samarbete mellan de lokala och regionala aktörerna. Kursen beräknas starta april 2002 och slutföras under hösten/vintern 2002.

## FoU-rapporter

Följande FoU-projekt har avrapporterats:

- Utvärdering av samarbete socialtjänst – barnpsykiatri för barn i riskzon. Man kan inte så noga veta... (Eva Kjellberg, barn- och ungdomspsykiatriska mottagningen i Gällivare).
- Tandvård för barn och ungdomar med autism (Elisabet Persson, Folkhälso- och tandvårdscentralen, specialisttandvård, pedodonti).

## Motioner under beredning

Följande motioner är under beredning:

Motion (motionär)	Handläggning
Motion 9/00 om översyn av den samlade kulturbudgeten (v-gruppen)	Styrelsen 2002-03-27 Fullmäktige 2002-04-18
Motion 1/02 om ändring av reglerna för interpellationer (Hälso- och sjukvårdsberedning Syd)	Styrelsen 2002-03-27 Fullmäktige 2002-04-18

## Remissyttranden

Följande handläggning föreslås för inkomna remisser:

Yttrandet avser (yttrande till)	Senast	Handläggning
Betänkandet (SOU 2001:107) Yrkehögskoleutbildning – inriktning, utformning och kvalitetskriterier (Utbildningsdepartementet)	2002-04-10	Styrelsen 2002-03-27
Betänkandet (SOU 2001:105) Kommuners och landstings beslutsfattande och kompetens vid extraordinära händelser i fredstid (Justitiedepartementet)	2002-04-19	Inget yttrande avges
Betänkandet (SOU 2002:10) Reformerad räddningstjänstlagstiftning (Försvarsdepartementet)	2002-04-29	Styrelsen 2002-03-27 Fullmäktige 2002-04-18

## Muntlig information

I anslutning till rapporten lämnar divisionschef Göran Wallo fördjupad information om verksamheten inom division Service samt om läget i övrigt i arbetet med att genomföra de beslut om verksamheten som fullmäktige och styrelsen fattat. Dessutom informerar Richard Lif, bygg- och fastighetsansvarig, om aktuella fastighetsprojekt och Jan Bohman, byggsamordnare, om arbetet med och resultatet av förprojekteringen för om- och tillbyggnad av Landstingshuset för vårdcentral m m.

## Beredningens förslag

- 1 Rapporten godkänns.
- 2 Divisionschef Hans Rönnqvist nomineras till ny ledamot i lokalstyrelsen för SOS Alarm i Norrbotten fr o m 1 mars 2002.

## Beslut

*Beredningens förslag bifalls.*

## § 28

# Årsredovisning för år 2001

Dnr 1-02

## Ärendebeskrivning

Årets resultat blev minus 98 mkr, vilket är en förbättring med 22 mkr jämfört med budget. Det beräknade underskottet för året var 120 mkr.

I årets resultat ingår en omstruktureringsreserv på 93 mkr. Reserven omfattar kostnader för kommande förändringar inom personal- och fastighetsområdena.

### Årets resultat

Verksamhetens intäkter har ökat med 30 mkr eller 3 procent jämfört med 2000. Verksamhetens kostnader har ökat med 54 mkr eller 1 procent jämfört med 1999.

Som en följd av den goda ekonomiska utvecklingen i Sverige har landstingets skatteintäkter ökat med 43 mkr jämfört med budget. Finansnettot är negativt med 16 mkr, vilket är 56 mkr sämre än budget. Börsutvecklingen under 2001 har medfört att avkastningen på landstingets långsiktiga sparande blivit betydligt sämre än beräknat.

Divisionerna Opererande specialiteter, Medicinska specialiteter, Diagnostik och Primärvård visar tillsammans en negativ budgetavvikelse på 182 mkr medan division Service, Folk tandvård, Kultur och utbildning samt Vuxenpsykiatri visar en positiv budgetavvikelse på tillsammans 34 mkr.

### Ekonomi i balans

Landstinget ska uppnå en ekonomi i balans 2002, dvs ha ett resultat bättre än noll. Landstinget ska också sänka bruttokostnadsnivån med 238 mkr jämfört med år 1999. Om dessa krav uppfylls erhålls ett bidrag på 180 mkr. Redan i april 2002 erhålls 45 mkr om regeringen bedömer att landstinget uppfyller kraven under 2002.

I kommunallagen stadgas om god kommunal ekonomisk hushållning, vilket i lagens förarbeten definieras som balans mellan resultaträkningens intäkter och kostnader. Huvudprincipen är att intäkterna ska överstiga kostnaderna och att realisationsvinster inte ska inräknas i intäkterna då avstämning mot balanskravet görs. Om kostnaderna för ett visst räkenskapsår överstiger intäkterna, ska det negativa resultatet regleras och det egna kapitalet enligt balansräkningen återställas under de närmast följande två åren.

Beslut om sådan reglering ska fattas i budgeten senast andra året efter det år som det negativa resultatet uppkom. Om det finns synnerliga skäl kan fullmäktige besluta att sådan reglering inte ska göras.

I resultatet för år 2001 finns kostnader på 126 mkr för omstrukturering av fastighetsbeståndet, teknikområdet samt personal inom administration och övriga områden som måste förändras på den nya organisationen eller andra strukturbeslut. Av dessa 126 mkr är 93 mkr upplägg av nya reserver. Åtgärderna kommer på sikt att leda till sänkta driftskostnader, varför dessa kostna-

der hänförs till synnerliga skäl och justerar resultatet. Nedskrivningen av värdet på aktier och räntebärande papper med 7 mkr har skett p g a att anskaffningsvärdet är högre än marknadsvärdet. Detta är en orealiserad förlust och hänförs också till synnerliga skäl och justerar resultatet.

Avstämning mot balanskravet (mkr)	
<b>Årets resultat enligt resultaträkningen</b>	<b>-98</b>
Avgår samtliga realisationsvinster	-2
Synnerliga skäl enligt KL 8 kap 5 §	133
<b>Justerat resultat</b>	<b>33</b>

### **Beredningens förslag**

Landstingsstyrelsen föreslår fullmäktige att fatta följande beslut:

- 1 Årsredovisningen för år 2001 godkänns.
- 2 Eget kapital minskas med 98 032 405 kr.
- 3 Eftersom synnerliga skäl föreligger regleras inte 132 505 635 kr år 2003.

### **Beslut**

Landstingsstyrelsens förslag till fullmäktige:

*Enligt beredningens förslag.*

### **Anteckning**

I anslutning till behandlingen av ärendet redovisar Lars Hedberg, ordförande bland landstingets revisorer, och Anders Färnstrand, auktoriserad revisor, iakttagelser från granskningen av årsredovisningen.

## **§ 29**

# **Revisionsrapport om landstingsstyrelsens protokoll**

**Dnr 402-02**

## **Ärendebeskrivning**

Komrev har på uppdrag av landstingets revisorer granskat landstingsstyrelsens protokoll. Syftet har främst varit att undersöka om protokollen uppfyller kommunallagens olika formkrav, men även att bedöma protokollens tillgänglighet vad gäller språk och utformning samt rutiner för delegation. Resultatet har sammanfattats i en revisionsrapport.

Revisorernas huvudintryck av granskningen är att protokollen uppfyller formkrav på ett mycket gott sätt och att protokollen är lätta att följa och förstå både vad gäller ärendebeskrivningar och beslut.

När det gäller anmälan av kulturutskottets delegationsbeslut, föreslår revisorerna att dessa fortsättningsvis anmäls löpande till landstingsstyrelsen. När det gäller behandling av revisionsrapporter som tillställs styrelsen föreslår

revisorerna att dessa konsekvent behandlas som egna ärenden, med undantag för rapporter som tillställs styrelsen för kännedom.

I revisionsrapporten noterar Komrev att:

- Delegationsbeslut anmäls i bilaga, men att det förekommer att delegationsbeslut redovisas i landstingsdirektörens rapport. För att tydliggöra förekomsten av delegationsbeslut rekommenderas att de framgent hanteras på enahanda sätt, dvs redovisas i bilagan till varje protokoll.
- Det i delegationsförteckningen finns vissa frågor inom utbildningsområdet som enligt regelverket ska anmälas till styrelsen och att det finns anledning till översyn av tillämpningen av reglerna.

### **Beredningens förslag**

- 1 Behandling av revisionsrapporter samt anmälan av delegationsbeslut, inklusive delegationsbeslut inom utbildningsområdet, ska i fortsättningen ske på det sätt som rekommenderas av revisorerna och Komrev.
- 2 Rapporten läggs med detta till handlingarna.

### **Beslut**

*Beredningens förslag bifalls.*

## **§ 30**

# **Revisionsrapport om internkontroll av leverantörsfakturor**

**Dnr 283-02**

## **Ärendebeskrivning**

Komrev har på uppdrag av landstingets revisorer granskat landstingets internkontroll av leverantörsfakturor. Syftet med granskningen var att undersöka om landstingets kontrollsystem är utformat på ett ändamålsenligt och säkert sätt samt att systemet säkerställer rättvisande räkenskaper

Granskningen har avgränsats till tidigare Piteåförvaltningen och har genomförts via s k registeranalys kompletterat med dokumentstudier, stickprovskontroller och intervjuer.

Revisorernas helhetsintryck är att den interna kontrollen avseende leverantörsfakturor är god.

Det finns dock områden där den interna kontrollen bör förstärkas enligt revisionerna:

- Dokumentation över fastställda rutiner avseende hanteringen av leverantörsfakturor bör upprättas och delges berörd personal. I dokumentationen bör tydliggöras att utbetalningskontroll ska ske innan en utbetalning görs.



- Instruktioner upprättas som klargör hur olika typer av fel som upptäcks i samband med interna kontroller ska hanteras.
- Rutinerna avseende kontroll av leverantörer förstärks

### Beredningens yttrande och förslag

Den nya organisationen med en gemensam fakturahantering vid den administrativa serviceenheten i Boden har medfört att en hel del av revisorernas åtgärdsförslag redan är genomförda, bl a på grund av att olika personer kan registrera leverantör respektive faktura.

Under våren 2002 kommer elektronisk fakturahantering successivt att införas i landstinget vilket ytterligare förbättrar den interna kontrollen av leverantörsfakturor. Rutinerna avseende rensning av leverantörsregister kommer att ses över.

Beredningen föreslår att styrelsen fattar följande beslut:

Rapporten läggs med denna redovisning till handlingarna.

### Beslut

*Beredningens förslag bifalls.*

## § 31

# Investeringar i kapitalinventarier

Dnr 482-02

### Ärendebeskrivning

I november 2001 beviljades division Folktandvård 353,0 tkr för att bygga ut sitt datanät med löfte om att få återkomma under år 2002 med investeringsönskemål avseende datorer och skrivare. Efter genomgång har det konstaterats att det tillkommer kostnad för fiberkoppling på en del kliniker. För detta ändamål äskar folktandvården nu 250,0 tkr. Kostnaden för datorer och skrivare är 365,9 tkr.

Division Service begär investeringsmedel med 272,5 tkr för att bygga ut lagringskapaciteten för datalagring av information. Med dagens lagringstakt beräknas kapaciteten vara otillräcklig inom tre månader.

Division/utrustning	Belopp (tkr)
Folktandvård, datorer 22 st	297,2
Folktandvård, skrivare 13 st	68,7
Folktandvård, datakommunikation fiberkopplingar	250,0
Service IT, Drift och Teknik, diskar och uppgradering av bandrobot	225,0
Service IT, Drift och Teknik, kylanläggning för bandrobot m m	47,5
<b>Totalt</b>	<b>888,4</b>

## **Beredningens förslag**

Investeringarna får göras.

## **Beslut**

*Beredningens förslag bifalls.*

## **§ 32**

# **Ansvarig utgivare för Landstingstidningen**

Dnr 483-02

## **Ärendebeskrivning**

Landstingstidningen är en fristående tidning som vänder sig till landstingets anställda. Tidningen har ett journalistiskt uppdrag och arbetar helt fristående från landstingsledningen. Journalisten/ansvarige utgivaren tillhör organisatoriskt informationsenheten vid landstingsdirektörens stab.

Den före journalisten/ansvarige utgivaren Inger Haupt lämnade sin anställning den 31 december 2001 efter fem månaders tjänstledighet. Under hennes tjänstledighet har Barbro Lindbergh vikarierat som journalist och också varit ansvarig utgivare. Barbro Lindbergh har nu tillsvidareanställts som journalist.

## **Beredningens förslag**

Barbro Lindbergh utses till ansvarig utgivare.

## **Beslut**

*Beredningens förslag bifalls.*

## **§ 33**

# **Bidrag till Norrbotten/Lappland ekonomiska förening**

Dnr 1117-01

## **Ärendebeskrivning**

För att utveckla och stabilisera verksamheten ansöker Norrbotten/Lappland ekonomiska förening om medel för 2002. Turismorganisationen ska främja och stödja forsknings- och utvecklingsprojekt inom turismområdet. Vidare ska kunskapsnivån inom branschen ökas genom kompetensutveckling. En övergripande länsturismstrategi ska arbetas fram och nya turistprojekt ska initieras.

Ansökan omfattar ett EU-projekt där projektägaren ansöker om 2 632 mkr genom strukturfonderna. Den totala nationella finansieringen uppgår till 900 tkr. Ansökta medel från landstinget är 450 tkr. Andra tilltänkta finansierare är länsstyrelsen i Norrbotten.

Länsturismorganisationen Norrbotten/Lappland ekonomiska förening fick under år 2001 bidrag från landstinget med 900 tkr för att starta verksamheten.

### **Beredningens förslag**

- 1 Bidrag beviljas med 450 tkr för år 2002, under förutsättning att övriga finansierare tillskjuter medel enligt angiven budget.
- 2 Pengarna anvisas ur anslaget för turism.

### **Beslut**

*Beredningens förslag bifalls.*

## **§ 34**

# **Bidrag till jubileumsmöte**

**Dnr 333-02**

### **Ärendebeskrivning**

År 2002 är det 60 år sedan Pensionärernas Riksorganisation (PRO) bildades. PRO har växt till att idag vara en av Sveriges största folkrörelser med 383 000 medlemmar i landet, varav 17 500 i Norrbottens 79 lokala PRO-föreningar. Med anledning av 60-årsjubileet kommer särskilt jubileumsarrangemang att genomföras i Luleå, Arcushallen, den 7 maj. En stor del av arrangemangen kommer att visa den breda PRO-verksamhet som finns inom länet.

PRO Norrbotten ansöker om 50 000 kr i bidrag som delfinansiering av jubileumsmötet. Den totala kostnaden för mötet är beräknad till 320 000 kr.

### **Beredningens förslag**

- 1 Bidrag beviljas med 50 000 kr.
- 2 Pengarna anvisas ur anslaget för oförutsedda utgifter.

### **Beslut**

*Beredningens förslag bifalls.*

## § 35

# Ombyggnad för uthyrning av del av byggnad 122 vid f d Bodens sjukhus

Dnr 485-02

## Ärendebeskrivning

Division Service har offererat Väglaboratoriet AB ombyggda och anpassade lokaler i byggnad 122, f d patologen i Boden. Väglaboratoriet bedriver tester, analyser och provtagningar av vägbyggnadsmaterial åt länets entreprenörer och beställare inom vägbyggnadsområdet. Väglaboratoriet har tidigare varit en del av Luleå tekniska universitet men är sedan ett år tillbaka ett fristående aktiebolag.

Väglaboratoriet har sökt nya anpassade lokaler för sin verksamhet med goda kommunikationer och bussförbindelser och division Service har offererat ett villkorat hyresavtal på 5 år och en årshyra på 210 000 kr. Investeringen för att anpassa lokalerna beräknas till 1 265 000 kr och avskrivs på 20 år.

## Beredningens förslag

Ombyggnaden får göras inom en ram av 1 265 000 kr.

## Beslut

*Beredningens förslag bifalls.*

## § 36

# Upphandling av sjuktransporter med taxi

Dnr 414-02

## Ärendebeskrivning

Som tidigare rapporterats har länstrafiken på uppdrag av landstinget upphandlat sjuktransporter med taxi. Upphandlingen är nu avslutad och avtalen ska, enligt avtalet mellan landstinget och länstrafiken, godkännas av landstinget.

De nya avtalen gäller från 1 mars 2002 t o m 28 februari 2003. Prisökningen uppgår till i genomsnitt 27 procent, vilket med oförändrad volym på antalet resor innebär en kostnadsökning på ca 6,0 mkr.

För Luleå (exklusive Råneå), Boden (exklusive Harads) och Pajala (exklusive Korpilombolo) gäller de tidigare avtalen till och med år 2002.

## Beredningens förslag

Avtalen godkänns.

### Beslut

*Beredningens förslag bifalls.*

### Anteckning

I anslutning till behandlingen av ärendet redovisar Bengt-Erik Johansson, VD i Länsstrafiken i Norrbotten AB, detaljerna i den genomförda upphandlingen.

## § 37

# Om- och tillbyggnad av Landstingshuset för vårdcentral m m

Dnr 624-01

## Ärendebeskrivning

Styrelsen beslutade i juni 2001 (§ 143/01) att förprojektering får göras för en om- och tillbyggnad av Landstingshuset för att inrymma Luleå vårdcentral och vissa från Sunderby sjukhus utlokaliserade verksamheter. Detta för att göra det möjligt att infordra anbud utifrån ett komplett förfrågningsunderlag och därigenom få en noggrann kostnads kalkyl.

Under projekteringsgången har även Apoteket AB visat intresse för en etablering i lokalerna, vilket är positivt både ur såväl verksamhets- som fastighetsperspektiv.

Tidigare redovisade beräkningar har visat att en investeringsnivå understigande 75 mkr är en god affär för landstinget jämfört med externa alternativ. Ytterligare fördelar med placering av vårdcentralen i Landstingshuset är att störningar för verksamheten under byggnationen minimeras, att de egna lokalerna nyttjas effektivare och att landstinget behåller en större handlingsfrihet inför framtiden och slipper låsning i långa externa hyreskontrakt.

Inkomna anbud har utvärderats och bedömningen är att projektet kan genomföras till en fastighetsinvesteringskostnad på 46 mkr. Utöver detta tillkommer kostnader för IT/telefoni, verksamhetsinventarier, flyttning och städning. Dessa kostnader har i alla tidigare jämförelser hållits vid sidan av eftersom dessa bedöms vara lika höga oavsett val av permanent placering av vårdcentralen.

### **Beredningens förslag**

- 1 Om- och tillbyggnaden godkänns inom en ram på 46 mkr. Om Apoteket AB:s styrelse säger nej till etableringen avgår 3 mkr.
- 2 Nåiden Bygg AB, Luleå, antas som totalentreprenör.
- 3 För IT/telefoni, verksamhetsinventarier, flyttning och städning avsätts högst 5 mkr som ställs till landstingsdirektörens förfogande.

### **Beslut**

*Beredningens förslag bifalls.*

### **§ 38**

### **Avtackning**

Jan-Erik Andersson lämnar den 1 mars 2002 befattningen som chef för division Primärvård för att tillträda som tandvårdschef i Västmanlands läns landsting. Ordföranden tackar honom för hans mångåriga insatser inom landstinget och överlämnar blommor.

# Bilaga

## 1

### Delegationsbeslut

Ordföranden har efter samråd med gruppledarna antagit entreprenör för driften av Vittangi vårdcentral (dnr 718-00). Mot beslutet reserverade sig gruppledaren Harry Nyström (v).

Chefen för division Kultur och utbildning har fastställt skolplan 2002 för landstingets naturbruksgymnasier (dnr 335-02).

## 2

### Övrigt

Skrivelse från patientnämnden om regler för reseersättning vid besök hos sjukgymnast med specialkompetens (dnr 215-02).

Protokoll från patientnämndens sammanträde den 5 februari 2002.

Patientnämndens verksamhetsrapport för år 2001.